

למוזיקה או תוך כדי ניקוי וסידור הבית ועוד מקומות והזדמנויות סתמיים ולא מיוחדים כמו בית הכנסת. כאן - לבית ולאטו או לאוטובוס צריך סגנון מוזיקה קליל יותר, שתואם את האופן שבו היא נשמעת. למקום הזה נכנסת המוזיקה 'העכשווית', שכל תפקידה הוא להנעים את הזמן ולהשיח את הדעת מדאגות העולם, לכן המוזיקה החסידית לא נגמרה, היא רק התרחבה. גדולי הזמר מציעים לנו שירים שפונים לצד הרוחני שלנו, לצד שירים אחרים לשימוש 'יומיומי' שאינו מחייב להיכנס לאווירת בית כנסת- שירים שעושים נעים בלב".

< אבל אתה בטח מסכים איתי שהמוזיקה הזו היא לא ממש 'חסידית'.

"נכון. היא לא המוזיקה האותנטית מתוך בית הכנסת או שולחן השבת, אבל היא מוזיקה יהודית שמתאימה לזמננו.

"אוסף דוגמה: השיר הפופולארי 'כי הרבית', הוא עוצמתי ואנרגטי מאוד ומתאים לחתונה ולשמחת-תורה, אבל יש אנשים שיעדיפו לשמוע בבית שירים רגועים יותר שמתאימים לאווירה הביתית השקטה והרגועה. מאידך, השיר המקפיץ 'יש תקווה' של בני פרידמן, לא מתאים לבית הכנסת ולשמחת-תורה, אבל האנרגיה שלו מתאימה למי שנוסע באוטו ורוצה לשמוע שיר-רקע נעימים לאוזן. השיר הזה פשוט עושה טוב בלב".

< מילה לסיים.

"אני יכול לאחל לעצמנו שכל מה שאנחנו שרים עליו - באמת יתגשם. שכל התקוות והכיסופין יעלו לרצון ונוכה בעזרת השם להגיע למקום הטהור הזה" ■

המילים 'תפילה לעני... ולפני ה' ישפור', לפני שמרדכי בן דוד לימד אותנו איך צריך לנגן את המילים הללו, אנשים היו עוברים על הפסוק בלי שימת לב מיוחדת. אבל אחרי שגדול הזמר האיר את המילים באמצעות הפנס המוזיקלי שלו, הפסוק נצבע בצבעים עזים ומרגשים וכל עם ישראל זוכה בהבנה חדשה ובחיבור נוסף אל הקב"ה. זהו תפקידי כמלחין במוסיקה היהודית-חסידית

אמן הרגש. הזמר החסידי שלמה כהן צילום: נתן איבגי

מבין שיר דרך הלב והרגש. גדול הזמר החסידי מרדכי בן דוד. צילום: קובי הר-צבי

אלי קליין בפעולה

(שירה: מרדכי בן דוד, תקליט 'צעקה'. לחן: אלי קליין. עיבוד: אלי קליין ואיציק ברי)

המוזיקה החסידית דהיום שונה לגמרי מזו של פעם. בקטגוריה הזו, ואולי לא בצדק, נכנסים שירים שאין בינם לעירה החסידית מאומה, ובדרך-כלל גם איפכא. הם לקוחים היישר מהתרבות המערבית הפרועה ועוברים 'ג'ור' קלוש כדי שיאשרו לשירה. לשבחו של אלי קליין, בוגר ישיבת קול-תורה, ייאמה, כי נעימותו הולמות את ההגדרה 'מוזיקה חסידית'. לשיריו - ניחוח נשמת. קחו למשל את שירי 'יעלה מערב' (מרדכי בן דוד, תקליט 'צעקה') או 'האבות הקדושים' (סינגל, מאיר גפני), ותבינו במה דברים אמורים (או נשמעים).

ערגת רבים לשירים החסידיים מלאי התום והטהור של פעם, נוסח 'צוה' או 'ישיש עלייך', 'ונשגב' של קרליבך או 'פיה פתחה' של מנדי וולד האמריקאי, שירים שבאמת מעוררים השתוקקות וגעגועים לריבון העולמים. בחלק מהחתונות דהיום שכחו מכל זה, והכלל הרווח הוא: ככל שאתה פרוע ועצבני יותר - אתה שמח יותר וחבל.

"זה לא מדויק", מפתיע המוזיקאי המצליח. "המוזיקה היא תוכן רוחני. אבל אתה צריך איזשהו כלי לקבל אותו. בעבר המקום של המוזיקה היה בעיקר 'עמוד החון' ובית הכנסת והלחנים וסגנונם תאמו את המעמד - שירי תפילה שמחת תורה וזמירות שבת. זו הייתה ההזדמנות של אנשים לשיר ולזמר.

"אך היום יש הרבה מאוד הזדמנויות להאזין למוזיקה. למשל אדם שנוסע באוטו מאזין

ובאותו הזמן, לא יהא שם לא רעב ולא מלחמה ולא קנאה ותחרות. ולא יהא עסק כל העולם אלא לדעת את השם.

(אברהם פריד, תקליט 'אוצר של יראת שמים'. לחן: אלי קליין)

< השיר 'ובאותו הזמן' מכניס את המאזין לאותו עולם עתידי מופלא של 'ימות המשיח'. אתה חי שם, ב'ובאותו הזמן', בעידן האחר של הגאולה. נושם אותו. זה מדהים!!

"אגלה לך משהו: כשהלחנתי את השיר הזה - מראש עמדה לי התמונה של אברהם פריד שר אותו. משהו בסגנון ובמלודיה הגדולה, התחבר לי עם פריד. וזה עזר לי מאוד לכוון לשם. אברהם פריד, חסיד חב"ד שביאת המשיח והגאולה עומדות בראש-מעייניו, התרגש מיד מהשיר ומהמילים הללו המדברות על ביאת המשיח, אבל לא כמשהו ערטילאי אלא באופן מוחשי, מהמילים אפשר ממש לראות איך זה יהיה".

יעלה תחנונינו מערב ויבוא שוועתנו מבוקר ויראה בקשתנו עד ערב ויראה נאקתנו עד ערב